

ਹਵਾ ਵਗਣ ਦਾ ਦਿ

ਮਾਲਗੋਸੀਆ ਬਾਰਟੋਸਕਿ, ਫਲਿਪਿਾ ਨੱਟਾਲ ਜੋਨਸ ਅਤੇ ਜ਼ਾਮ ਜ਼ਾਡੇਹ

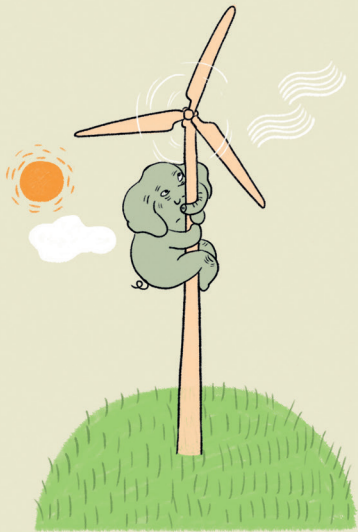

2019 ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਲ ਵਜੋਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਬਦਲਿਆ ਸੀ, ਬੱਚੇ ਇਸ ਮੰਗ ਲਈ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੁਚੱਜੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ।

ਦੋ ਮਾਂਵਾਂ (ਇੱਕ ਪੋਲਸ਼ਿ ਹਵਾ ਦੀ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬ੍ਰਟਿਸ਼ ਪੱਤਰਕਾਰ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਪ੍ਰਤਭਿਵਾਨ ਈਰਾਨੀ ਕਲਾਕਾਰ ਵਚਿਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਤ, ਇਹ ਕੌਮਿਕ ਕਤਾਬ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਹਵਾ ਵਰਗੀ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਹਰ ਕਸਿ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੰਸਾਰ ਲਿਆਉਣ ਵੱਚਿ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ।

ਸਾਲ 2019 ਵੱਚਿ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਨਹੀ ਕਾਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀ ਸਨ ਕਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰ ਗੁਜ਼ਰਨ ਲਈ ਕਹਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਮਾਂ ਕੱਢਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਫ਼ ਭਵੱਖਿ ਦੱਤਿਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪਰ ਮੌਸਮ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ ਕੀ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀ ਉੱਚੇ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ,
ਸਾਨੂੰ ਅਤੀਤ ਵੱਚਿ ਝਾਤ ਮਾਰਨੀ ਪਵੇਗੀ...

200 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਪੀਡਾਂ ਵੱਚਿ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਫਰਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਆਈ।

ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦਾ ਵਕਿਅਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਚਿ ਕੰਮ ਕਰਨ
ਲਈ ਚਲੇ ਗਏ।

ਇਹਨਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵੱਚਿ ਘਰਾਂ, ਕਾਰਾਂ
ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਜਿਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ
ਵੱਚਿ ਉਰਜਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

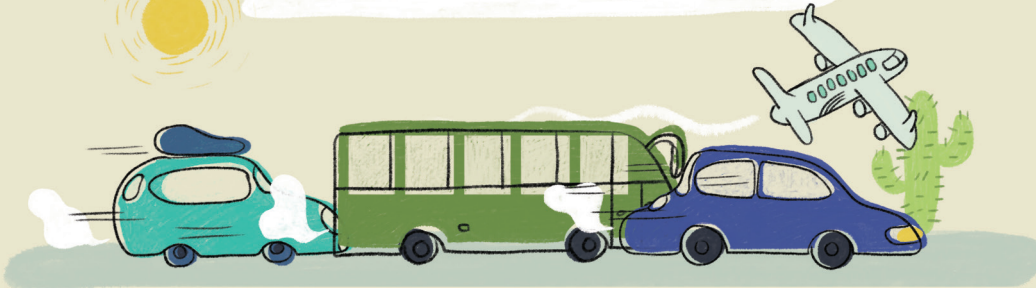
ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਮ
ਤੌਰ ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ...
ਵਧੇਰੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ।

ਲੋਕ ਵਧੇਰੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਵਧੇਰੇ ਭੋਜਨ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ,
ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਤਮੰਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀ ਸਕਦੇ ਹਨ ।

ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ, ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

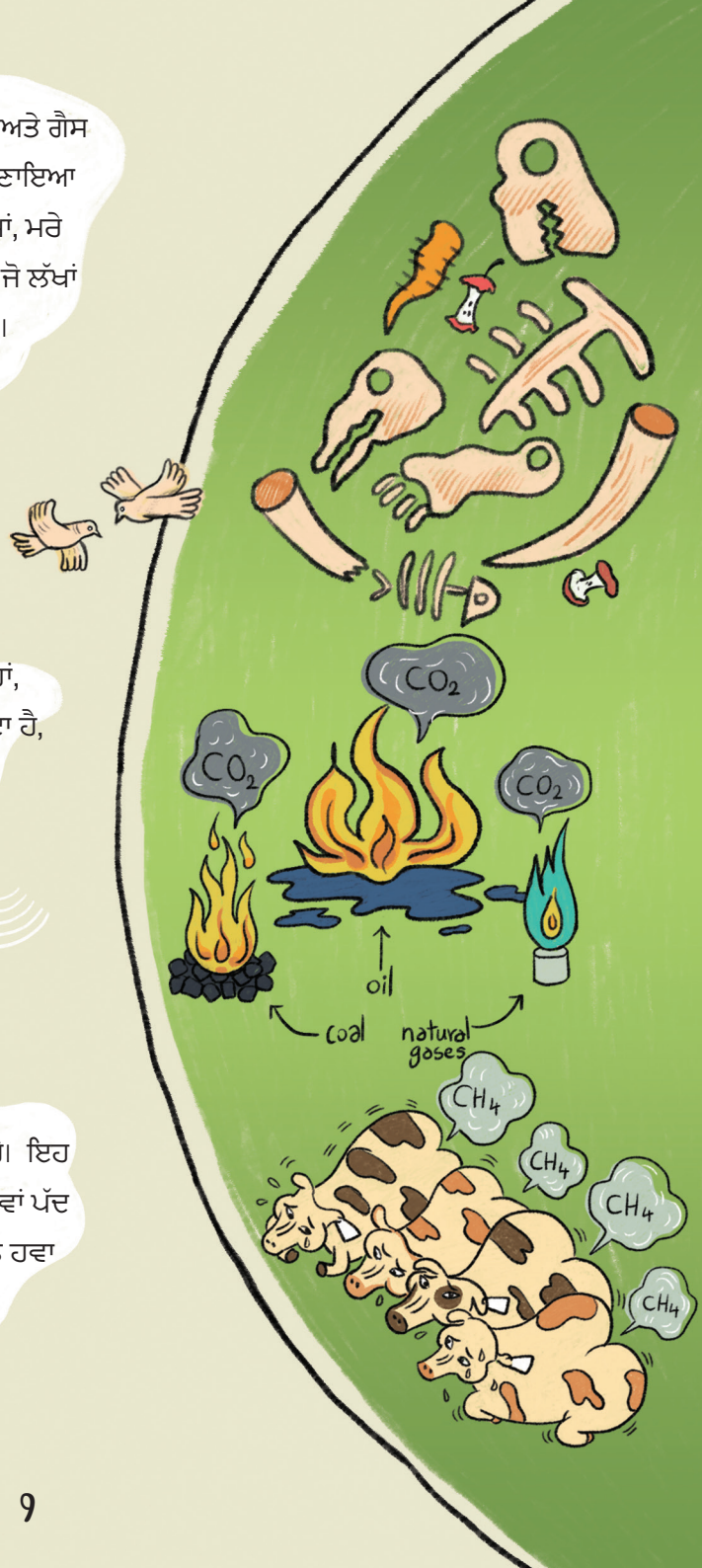

ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੱਸਿਾ ਤੇਲ, ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਗੈਸ ਵਰਗੇ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦੀ ਰੂਪ ਵੱਚਿ ਜੀਵਾਸ਼ਮਾਂ, ਮਰੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲੱਖਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵੱਚਿ ਦੱਬੇ ਪਏ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣ ਸਾੜਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ।

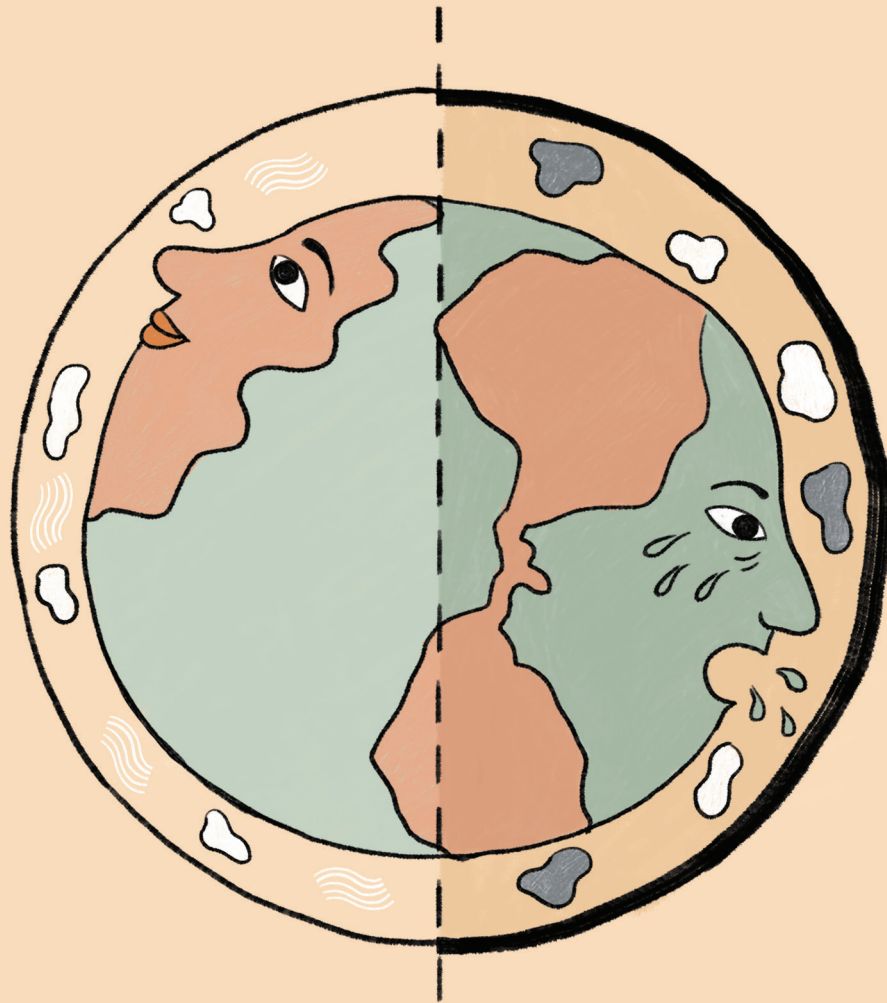
ਇਕ ਹੋਰ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਊਸ ਗੈਸ ਮੀਥੇਨ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਡੇ ਖੇਤਾਂ ਵੱਚਿ, ਜਦੋਂ ਜਾਨਵਰ ਜਿਵੇਂ ਗਾਵਾਂ ਪੱਦ ਜਾਂ ਡਕਾਰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਮੀਥੇਨ ਹਵਾ ਵੱਚਿ ਛੱਡਦੇ ਹਨ।

* ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ CO_2
* ਮੀਥੇਨ CH_4

ਇਹ ਗੈਸਾਂ ਮਲਿ ਕੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਅਣਦਸਿਦਾ ਕੰਬਲ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਗਰਮੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਲਿਕੁਲ ਗ੍ਰੀਨਹਾਊਸ ਵਾਂਗ।

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਧਰਤੀ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੰਬਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਘਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਬਹੁਤ ਗਰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਰਿ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਹਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਾਰ 1°C ਤੱਕ ਗਰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

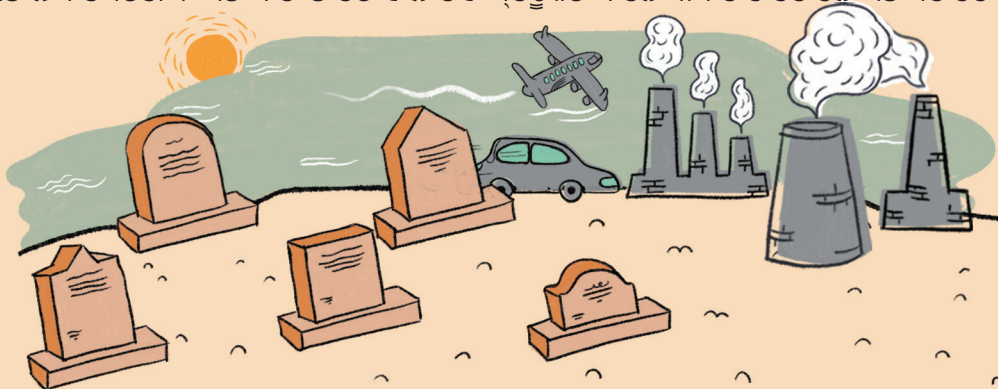
ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਬਲਿਕੁਲ ਇਵੇਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਪਮਾਨ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਬਮਿਰ ਮਹਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਵਧੇ ਤਾਪਮਾਨ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹਿੰਦਾ।

ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ, ਹੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੂ ਵਗਣਾ (ਗਰਮੀ ਦੀਆਂ ਲਹਰਾਂ) ਹੁਣ ਆਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਪੌਦੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਾਮਲੇਪ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਾਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੁਣ ਬਦਲ ਜਾਂ ਕਹੋ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਲੋਕ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਬਮਿਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਲਿ ਕੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਲਾਈਟਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਊਰਜਾ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪੈਦਲ ਚੱਲਣਾ, ਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣਾ, ਬੱਸ ਜਾਂ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਾਰ ਜਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

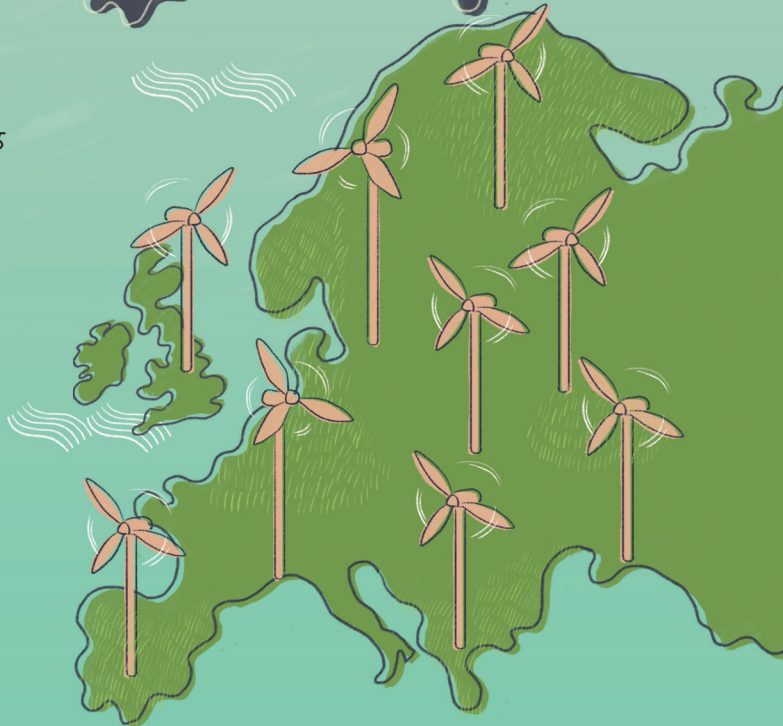

ਘੱਟ ਮੀਟ ਖਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਘੱਟ ਮੀਥੇਨ।

ਪਰ ਇਹ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਊਰਜਾ ਲਈ
ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜਨਾ ਗਰੀਨ ਹਾਊਸ
ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਹਵਾ
ਵਰਗੇ ਊਰਜਾ ਦੇ ਸਾਫ਼ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵੱਲ
ਪਰਤਣ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹਵਾ ਊਰਜਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਇਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਝੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ ਕਸ਼ਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪਹਿਲੀਆਂ ਹਵਾ ਮਲਿੰਗਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 2000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਪੰਪ (ਕੱਢ) ਕਰ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਆਟਾ ਪੀਰ ਸਕੀਏ।

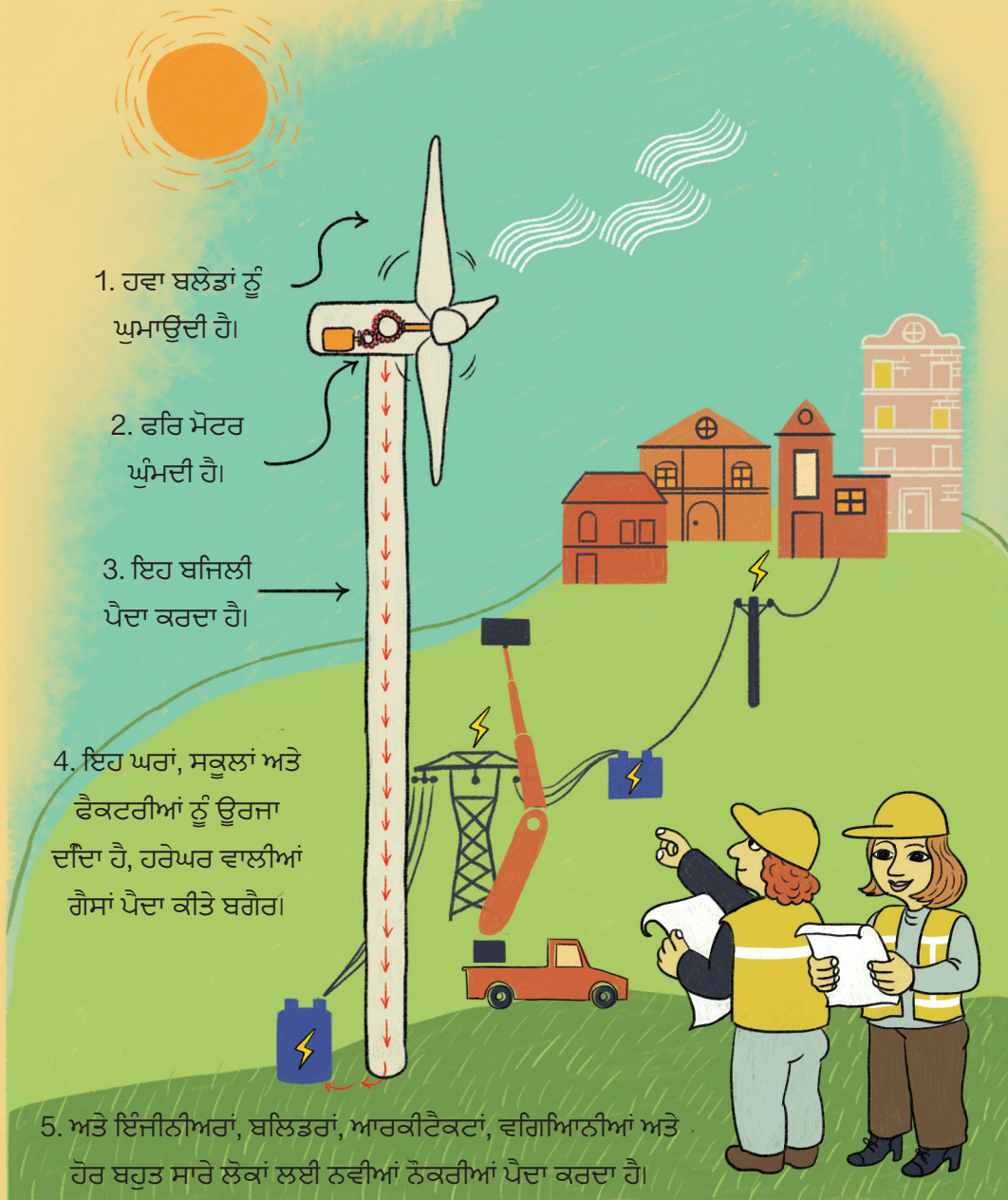

ਉਨੀਵੀ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵੱਚਿ, ਵਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ, ਇੱਕ ਡੈਨਿਸ਼ ਮੌਸਮ ਵਗਿਆਨੀ ਪੋਲ ਲਾ ਕੋਰ ਸਮੇਤ, ਬਜਿਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਟਰਬਾਈਨ ਦੀ ਸਰਿਜਣਾ ਕੀਤੀ।

1918 ਤਕ ਡੈਨਮਾਰਕ ਵੱਚਿ 120 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਵਾ ਵਾਲੀਆਂ ਟਰਬਾਈਨਾਂ ਬਜਿਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ 1978 ਵੱਚਿ ਡੈਨਮਾਰਕ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤੈਨ ਬਲੇਡ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਟਰਬਾਈਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਸਿਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਿਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸੇ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਤਾਂ ਫਰਿ, ਹਵਾ ਦਾ ਟਰਬਾਈਨ ਕਵਿੰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ?

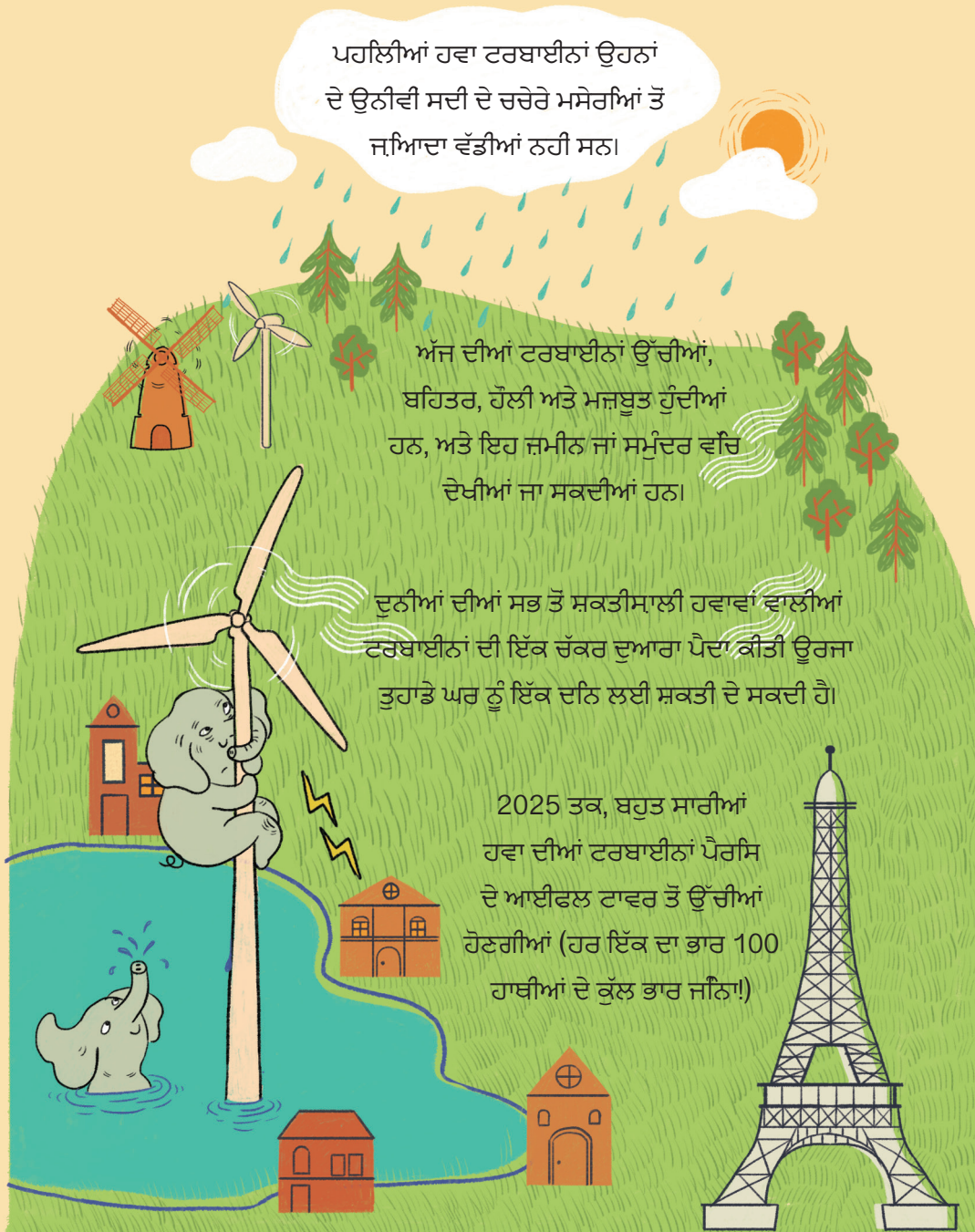

ਪਹਿਲੀਆਂ ਹਵਾ ਟਰਬਾਈਨਾਂ ਉਹਨਾਂ
ਦੇ ਉਨੀਵੀ ਸਦੀ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਮਸੇਰਿਆਂ ਤੋਂ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਟਰਬਾਈਨਾਂ ਉੱਚੀਆਂ,
ਬਹਿਤਰ, ਹੌਲੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀਆਂ
ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵੱਚਿ
ਦੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਵਾਵਾਂ ਵਾਲੀਆਂ
ਟਰਬਾਈਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਊਰਜਾ
ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2025 ਤਕ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ
ਹਵਾ ਦੀਆਂ ਟਰਬਾਈਨਾਂ ਪੈਰਿਸ
ਦੇ ਆਈਫਲ ਟਾਵਰ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ
ਹੋਣਗੀਆਂ (ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਭਾਰ 100
ਹਾਥੀਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਭਾਰ ਜਾਨਿਆਂ!)

130,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਵਾ ਵਾਲੀਆਂ ਟਰਬਾਈਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯੂਰਪ ਨੂੰ ਊਰਜਾ ਦੇਣ ਵੱਚਿ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਊਰਜਾ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਲਰ ਪੈਨਲਾਂ (ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫੱਟਾ), ਬਜਿਲਈ ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਵਿਹਾਰ ਵੱਚਿ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਲਿਕੇ, ਹਵਾ ਊਰਜਾ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਸਾਫ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿਤਮੰਦ ਭਵੱਖਿ ਦੀ ਸਰਿਜਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਹਯੋਗ ਕਰਤਾ : ਵੀਡੀਯੂਰੋਪ

Wind[•]
EUROPE

ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ:
sssec.org

windeurope.org

www.letthewindblow.org